

به بهانه برگزاری همایش جهانی شدن در بندرعباس،

اقتصاد در شهر ساحلی

شهیدرجایی برسد به عنوان قطب اقتصادی منطقه با رقیبی همانند جبل علی امارات به مبارزه بپردازد ولی چه سود که اکنون خبری از افتتاح جدید نیست.

افتتاح فاز اول بندر شهید رجایی که براساس برنامه از سال ۸۳ آغاز شده و مقرر بود تا طی ۲۴ ماه به اتمام برسد، هنوز در مراحل فنی است و به افتتاح نرسیده است. براساس آمارهای سازمان بنادر و کشتیرانی، مقرر بود تا فاز اول بندر شهیدرجایی طی سال ۸۵ به اتمام برسد تا بر اساس اهداف مندرج در برنامه چهارم توسعه طی سال ۸۵ ظرفیت کانتینری بندر ایران به ۲/۲۳۹ در مقیاس هزار TEU برسد اما این در حالی است که عدم افتتاح فاز اول بندر شهیدرجایی که ۸۸/۴ درصد فعالیت بندر کشور در این بندر در حال انجام است، باعث شد تا تنها یک میلیون و ۶۶۳ هزار و ۶۳۹ TEU فعالیت کانتینری در کل کشور صورت پذیرد. در برنامه چهارم توسعه کشور بندر رجایی می‌بایست به ظرفیت یک میلیون و ۷۷۱ TEU می‌رسید اما در عمل این مهم تا آبان ۸۶ یعنی سال بعدی برنامه محقق نشده است.

زیبایی قرار گرفته که به بندرلنگه ختم می‌شود. بندری چنان با عزمی که کانتینرها و کامیون-های بسیاری را در خود جای داده است. سومین بندر بزرگ جهان به مهد تمدن اقتصادی جنوب بدل شده و خود آغازی برای دنیای جدید اقتصاد به شمار می‌آید.

آمار مراجعین به بندر شهیدرجایی در روز، یک هزار و ۴۰۰ نفر اعلام شده است. همچنین هرگزگان و به خصوص بندر شهید رجایی با دارا بودن هفت درصد از کل پرسنل گمرک های کشور، ۵۰ درصد حجم عملیات گمرکی کشور را انجام می‌دهد. گزارش‌های منتشره بوسیله شرکت مخابرات نیز حاکی است که پرتراфик ترین فرکانس مخابراتی کشور در بندر شهیدرجایی است. اطلاعات تایید شده بوسیله کارگروه توسعه صادرات غیرنفتی هرگزگان حاکی است که بیش از ۵۰ درصد از عملیات صادرات و واردات کالای کشور از طریق بندر شهیدرجایی و دیگر بندرهای این استان انجام می‌شود. بندر شهید رجایی در غرب شهر بندر عباس قرار گرفته تا پایگاهی برای تجارت ایران لقب گرفته باشد. شهر بندری قرار بود که اگر فرصت به افتتاح فازهای دیگر بندر

جستجو برای یافتن بازارهای بندرعباس فریضه‌ای دشوار نیست؛ چه مرکز شهر میزبانی بازارهایی را برعهده دارد و حواشی آن تنها نظاره بازارها را برعهده گرفته است. موازی با خط ساحل بازارهای محلی که به ارزان فروش‌ها شهرت یافته‌اند، چشم‌نوازی می‌کند. پشت آنها چندین بازار لوکس قرار دارد که کالاهای گران قیمت می‌فروشند. همگی معترفاند که اجناس چین را عرضه می‌کنند و برخی هم بر این قول استوارند که برای عرضه نمونه‌های لوکس خارجی محدودیتی قابل نیستند. مرکز استان هرگزگان دروازه قشم نیز لقب گرفته؛ چه گروهی از سیاحان که علاقه‌مندی به پرواز از فراز دریایی نیلگون را ندارند، سواری با لنج‌های ارزان قیمت‌تر را می‌پذیرند. اکنون بندرعباس شهری شده با چندین کاربرد. گروهی کالا می‌آورند و عده‌ای آن را صادر می‌کنند. صادرات هم فرقی ندارد که به کجا باشد چه شاید آنسوی ایران مقصد صادرات باشد و یا آنسوی دریاها آخرین پایگاه لقب گیرد. تجارت تنها به بندرعباس ختم نمی‌شود چرا که بندر رجایی نیز خود سرآغازی در اقتصاد ایران لقب می‌گیرد. بندررجایی در خط مرزی شهر با جاده

اتاق در بازار

یکی از بزرگترین بازارهای بندرعباس میزبان اتاق بازرگانی شهر شده تا مرکز اقتصاد بخش خصوصی در بازاری پر رفت و آمد جایی گرفته باشد. رییس اتاق بازرگانی بندرعباس نیز فعالیت‌های اقتصادی اعضای این اتاق را چنین تفسیر می‌کند: "تجارت، ترانزیت، تولید در صنایع آلومینیوم و فولاد، شیلات و آزیان، فرآوردهای نفتی، حق‌العمل‌کاران گمرک و صنایع کوچک عمده فعالیت‌های اقتصادی به شمار می‌آید که اعضای اتاق بندر عباس انجام می‌دهند."

محمد امین صباغی‌زاده افزود: "ماهانه حدود ۳۰۰ گواهی مبدأ توسط اتاق بازرگانی بندرعباس صادر می‌شود. به طور کلی می‌توان گفت که اتاق بندرعباس یکی از فعال‌ترین اتاق‌های کشور است که اعضای آن به صورت مداوم فعالیت‌های اقتصادی را انجام می‌دهند. اتاق نیز تا آنجایی که توان داشته باشد، سعی می‌کند که به این اعضا خدمات دهد."

او ادامه می‌دهد: "اعضا اتاق بندر عباس در فعالیت‌های کلان اتاق ایران نیز حضور مفیدی دارند و به صورت مرتب در کمیسیون‌های اقتصادی اتاق ایران شرکت می‌کنند. خوشبختانه روابط اتاق بندرعباس و اتاق ایران نیز بسیار خوب و مفید است."

رییس اتاق بازرگانی بندرعباس می‌افزاید: "اتاق بازرگانی بندرعباس تمام تلاش خود را به کار بسته تا خدمات مناسب‌تری را نیز به اعضای خود ارایه دهد."

استان مزیت‌های اقتصادی زیادی دارد و اتاق نیز تمام تلاش خود را می‌کند تا این مزیت‌های اقتصادی به صورت کاربردی در اقتصاد کشور مشخص شود."

گذشته چراغ راه آینده

جهانی شدن پدیده‌ای که اکنون به دغدغه اقتصاد جهانی بدل شده، به عنوان موضوعی برای همایشی اقتصادی انتخاب شده بود تا اتاق بازرگانی بندرعباس میزبانی آن را برعهده داشته باشد. جهانی شدن فرایندی یکسویه و آنی نیست که اقتصاد ایران یکسره خود را به داخل آن پرتاب کند. همایش اقتصادی بندرعباس نیز با حضور مهمانانی از تهران و مرکز مطالعات جهانی شدن، سعی داشت تا به گونه‌ای نمایان سازد که تحولات گسترده‌ای در راه است؛ دگرگونی‌هایی که شاید آینده اقتصاد ایران به آن گره خورده باشد.

همایش جهانی شدن با حضور مسوولان استان هرمزگان در دانشگاه این شهر برگزار شد تا محیطی علمی میزبانی تحولی اقتصادی را نمایندگی کرده باشد. رییس اتاق بازرگانی ایران،

معاون امور استان‌های اتاق بازرگانی ایران و گروهی از کارشناسان مرکز مطالعات جهانی شدن در این همایش حضور داشتند. در ابتدای این مراسم نیز محمد نهاوندیان به بیان دیدگاه‌های خود در مورد جهانی شدن پرداخت.

محمد نهاوندیان، رییس اتاق بازرگانی ایران، که با تاکید بر پتانسیل‌های استان هرمزگان (ترانزیت و صنایع انرژی بر) برگزار شده بود، تاکید کرد: برای حضور اقتصاد ملی در اقتصاد جهانی باید نگاه ملی به جای نگاه شخصی و بخشی حاکم شود.

به گفته رییس اتاق بازرگانی ایران، هرچه بنگاه‌های اقتصادی جهانی‌تر شده و حضورشان در اقتصاد جهانی تنیده‌تر شود، اقتصاد ایران نیز غیر قابل تحریم‌تر و استوارتر می‌گردد. وی در ادامه این مطلب افزود: هرچه درجه در هم تنیدگی

**✓ در برنامه چهارم توسعه
کشور بندر رجایی می‌بایست به
ظرفیت یک میلیون و ۷۷۱ TEU
می‌رسید اما در عمل این مهم
تا آبان ۸۶ یعنی سال بعدی
برنامه محقق نشده است.**

اقتصاد ملی یک کشور در اقتصاد جهانی بالاتر برود، امنیت اقتصادی آن کشور با امنیت اقتصادی جهانی گره می‌خورد و قابلیت حذف آن اقتصاد از اقتصاد جهانی کمتر می‌شود. وی دلیل عمده بسیاری از خسارت‌های اقتصادی بنگاه‌ها را حاکم بودن نگاه بخشی‌نگر در برخی سیاست‌های اقتصادی حمایت‌گرایانه و بدون در نظر گرفتن آثار قبلی و بعدی این سیاست‌های حمایتی دانست. نهاوندیان خاطر نشان کرد: در نگاه برنامه‌ریزی استراتژیک اولین ملاحظه این است که توان و محیط بنگاه خود را در نظر بگیریم. رییس مرکز ملی مطالعات جهانی شدن افزود: در نگاه گذشته تصور می‌شد که با کنترل محیط می‌توان به بنگاه‌های ملی خدمت کرد اما تجربه بسیاری از کشورها نشان داد که این سیاست دیگر جواب نمی‌دهد. وی با تاکید بر لزوم افزایش بهره‌وری و مزیت رقابتی بنگاه‌های اقتصادی افزود: خطایی که گاهی صورت می‌گیرد، این است که به جای افزایش توانمندی بنگاه، محیط را لابراتواری

می‌کنند که البته این مساله، مشکل را رفع نمی‌کند. رییس اتاق بازرگانی ایران در ادامه سخنان خود با بیان این مطلب که "توسعه بنگاه‌های اقتصادی باید درون‌زا و برون‌نگر باشد،" گفت: بالا بردن تعرفه‌های حمایتی راه حل رفع مشکلات بنگاه‌های اقتصادی نیست و حمایت‌ها باید زمان‌دار و هدفمند باشند. نهاوندیان در ادامه با تاکید بر داشتن نگاه جهانی برای بنگاه‌های اقتصادی کشور گفت: اگر چشم‌انداز ۲۰ ساله کشور، هدف بخش اقتصادی را کسب رتبه اول در منطقه تعیین کرده است، تمام بنگاه‌های ما باید خود را در رقابت با بنگاه‌های منطقه ببینند.

مسولان هرمزگان از جهانی شدن می‌گویند

محمد امین صباغی‌زاده رییس اتاق بازرگانی بندرعباس نیز در سخنانی به ویژگی‌های استان هرمزگان در جذب سرمایه‌گذاری‌های خارجی اشاره و تصریح کرد: با همدلی و تعامل بین اتاق‌های بازرگانی می‌توانیم جایگاه ویژه‌ای در روند جهانی شدن داشته باشیم و پتانسیل‌های خود را برای رسیدن به بازارهای جهانی به بهترین نحو به کار گیریم.

محسن حیدری رییس سازمان بازرگانی استان هرمزگان نیز در این همایش به تشریح توانمندی‌های استان پرداخت و وی با اشاره به پتانسیل‌های استان هرمزگان داشتن ۱۴ جزیره، دو منطقه آزاد قشم و کیش، چهار منطقه ویژه اقتصادی، پنج بازارچه مرزی، ۴۴ تعاونی مرزنشین، ۴ سیستم حمل و نقل دریایی و... را از جمله پتانسیل‌های این استان برشمرد.

وی همچنین در بخش دیگری از سخنان خود با اشاره به پتانسیل‌های شیلات هرمزگان تصریح کرد: این استان ۳۰ درصد صید آزیان کل کشور و مقام اول صید کشور را دارا می‌باشد و نیز بزرگترین پالایشگاه تولید بنزین کشور در استان هرمزگان است.

دکتر احمد نوحه‌گر رییس دانشگاه هرمزگان نیز در این همایش با تاکید بر لزوم پیوند جهانی شدن با علم گفت: امروزه قدرت‌های جهانی را براساس پشتوانه‌های پژوهشی و فناوری می‌شناسند و گفتمان جهان، دانایی محور است. همچنین پدیده جهانی شدن نیز بر اساس تحولات علمی شکل گرفته است.

قطعنامه پایانی

در پایان این همایش قطعنامه جهانی شدن بنگاه‌های اقتصادی ایران در ۲۴ ماده صادر شد.

